

Č. 560.

Nemocenské pojišťování dělnictva: * Nebyla-li závodní nemocenská pokladna zřízena podle předpisu § 43 nem. zák., nelze jejímu zrušení, opírajícímu se o předpis čl. XXI. zák. z 15. května 1919 č. 268 sb. z. a n., s účinkem odporovati tvrzením, že v době jejího zřízení byly nebo nyní jsou dány předpoklady pro použití § 43 nem. zák.

(Nález ze dne 21. října 1920 č. 9993.)

Věc: Závodní nemocenská pokladna akc. společnosti »Kabelabrik und Drahtindustrie Akt. Gesellschaft« v Bohumíně a závodní nemocenská pokladna fy Albert Hahn v Schönichlu (adv. Dr. F. Wellemin z Prahy) proti ministerstvu sociální péče v Praze (zast. min. radou Drem Jos. Lukášem) o zrušení závodní nemocenské pokladny.

Výrok: Stížnosti se zamítají jako bezdůvodné.

Důvody: Výnosem ze 17. července 1919 č. X-570/4 vyzvala zemská správa politická v Opavě stěžující si pokladny, aby zaujaly stanovisko k předpisu čl. VII. zákona z 15. května 1919 č. 268 sb. z. a n., dle něhož mohou napříště nemocenské pojištění prováděti jen závodní pokladny nemocenské, zřízené podle §§ 43, 52 a 53 zákona z 30. března 1888 č. 33 ř. z., a aby oznámily, jsou-li ochotny usnėti se dobrovolně na svém rozpuštění.

Proti tomuto výnosu obě pokladny podaly rozklad, resp. rekurs dovozující souhlasně, že sice není ve spisech nic, co by nasvědčovalo, byly-li pokladny ty zřízeny na základě § 42 nebo 43 zákona nemocenského, že však dány jsou předpoklady § 43, z čehož pokladny dovozovaly, že není tu podmínek pro jejich zrušení.

* Ministerstvo sociální péče, jemuž podání ta byla zemskou správou politickou předložena, výnosy z 13. října 1919 č. 24886/III. a 25062/III. je vrátilo s podotknutím, že o žádostech nemůže býti jednáno, poněvadž ony závodní nemocenské pokladny byly již zrušeny výnosem tohoto ministerstva z 12. září 1919 č. 21758 a v žádostech samých se uvádí a zprávou zemské správy politické výslovně se potvrzuje, že zmíněné závodní nemocenské pokladny nebyly zřízeny podle ustanovení § 43 nem. zákona.

Rozhoduje o stížnostech proti těmto výnosům, musil se nejvyšší správní soud zabývat nejprve námitkou, že výnos z 12. září 1919 č. 21788, k němuž ministerstvo v naříkaných rozhodnutích odkazuje, stěžujícím si pokladnám nebyl doručen.

V tom směru uvážil nejvyšší správní soud toto:

Ze správních spisů je zřejmo, že stěžujícím si pokladnám intimován byl výnosem zemské správy politické v Opavě z 30. ledna 1920 čís. X-1746/3 vedle obsahu naříkaných rozhodnutí také shora vytčený výnos žalovaného úřadu z 12. září 1919 č. 21758, jímž vyslovil ministr sociální péče podle čl. XXI., odst. 1 zákona z 15. května 1919 č. 268 sb. z. a n. (mimo jiné) zrušení všech závodních nemocenských pokladen, vyjma pokladny, které byly zřízeny podle ustanovení §§ 43, 52 a 53 nem.

zák. V cit. rozhodnutích z 13. října 1919 pak označil žalovaný úřad i právní názor i skutkový předpoklad, podle kterého pokládal zrušení pokladen si stěžujících za zákonem odůvodněné s dostatečnou jasností, poukávav k tomu, že pokladny ty nebyly zřízeny podle ustanovení § 43 nem. zák. Za tohoto stavu věci měly stěžující si pokladny možnost, aby stížností u tohoto soudu v plné míře hájily svých práv, jež — jak za to mají — zrušením pokladen těch byla porušena, kteréžto možnosti také, jak z obsahu stížnosti je patrné, skutečně použily.

Ve věci samé namítají pokladny, že nebylo úředně zjištěno, sluší-li na podniky, při nichž pokladny byly zřízeny, použití § 42 či § 43 nem. zák. Námitku tuto nelze uznati důvodnou.

Zákon z 15. května 1919 č. 268 sb. z. a n. uložil v čl. XXI. ministru sociální péče, aby zrušil nemocenské pokladny závodní a pokladny společenstevní, které nevyhovují ustanovení § 11 nem. zák. Tento § ve znění stanoveném citovaným zákonem z r. 1919 připouští pod č. 2 k provádění nemocenského pojišťování dle § 1 zákona z r. 1888 jen ty pokladny závodní, jež zřízeny byly podle §§ 43, 52 a 53.

Ze srovnání cit. předpisů zákonných vyplývá, že za vyňaté z předpisu 1. odst. čl. XXI. zákona z roku 1919 o zrušení závodních pokladen lze pokládati jen takové pokladny závodní, které skutečně podle některého z předpisů §§ 43, 52 neb 53 zřízeny byly. Že v daném případě nejde o pokladny, na něž mohly by se vztahovati předpisy §§ 52 a 53 nem. zák., jest mimo spor. Podle § 43 nem. zák. z r. 1888 může podnikatel závodu spojeného se zvláštním nebezpečenstvím nemoci pro osoby v něm zaměstnané od politického úřadu zemského býti zavázán, aby zřídil závodní pokladnu nemocenskou. V daném případě jest tedy pro posouzení, je-li zrušení stěžujících si pokladen zákonem odůvodněno, rozhodnou jediné okolnost, zda pokladny ty byly zřízeny na základě příkazu daného majitelům příslušných podniků zemským úřadem politickým po rozumu § 43 zák. nem. Že by tomu tak bylo, stížnosti samy netvrdí, ze správních spisů zřízení pokladen těch se týkajících pak vysvítá, že v obou případech jde o pokladny, zřízené volným rozhodnutím podnikatelů. Námitka, že rozhodné okolnosti skutkové nebyly náležitě vyšetřeny, není tudíž důvodna. Ježto však dle toho, co uvedeno, záleží jediné na skutečnosti, že pokladna byla dle § 43 nem. zák. na zvláštní příkaz úřední již zřízena, jest pro použití uvedeného čl. XXI. ve spojení s § 11 zcela bez významu okolnost, zda byly v době zřízení dány předpoklady pro použití § 43 zák. nem. nebo zda tyto předpoklady dány jsou v přítomnosti. Nebylo proto třeba, aby v tomto směru úřad nějaké šetření konal.

Z těchto důvodů bylo stížnosti zamítnouti.

Č. 561.

Zabírání bytů: * Za »jiný byt kdekoli« ve smyslu předpisu č. 1 § 8 zák. ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. nelze pokládati byt mimo území československého státu.

(Nález ze dne 23. října 1920 č. 9859.)